

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

2. Vasianovych, H.P. (2021). Pedagogichna estetyka [Pedagogical Aesthetics]. Lviv, 464 p. [in Ukrainian].

3. Hrynychuk, I. & Hrynychuk, O. (2025). Do problemy teoretyko-metodolohichnykh zasad istoriko-pedahohichnykh doslidzhen: suchasni pidkhody. [On the problem of theoretical and methodological foundations of historical and pedagogical research: modern approaches]. *Youth & market*, Vol. 12 (244). pp. 110–115. [in Ukrainian].

4. Kundera, M. (2025). Vykradenyi Zakhid, abo Trahediiia Tsentralnoi Yevropy [The Stolen West, or the Tragedy of Central Europe]. Lviv, 80 p. [in Ukrainian].

5. Lozhkina, A. (2025). Mystetstvo Ukrainy [Art of Ukraine]. Kyiv, 272 p. [in Ukrainian].

6. Liaister, T. & Hilen, P. (2023). Kultura v pidmurkakh hromadianskoho suspilstva [Culture in the foundations of civil society]. Kharkiv, 120 p. [in Ukrainian].

7. Sysoieva, S.O. & Sokolova, I.V. (2003). Narysy z istorii rozvytku pedahohichnoi dumky [Essays on the History of the Development of Pedagogical Thought]. Kyiv, 308 p. [in Ukrainian].

8. Shchepanskyi, V. (2026). Sad sered ruin [Garden among the ruins]. Available at: <https://kontur.media/garden/>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 18.02.2026

Прийнято до друку: 16.04.2026

Опубліковано: 04.05.2026

УДК 378

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2026.356076>

Алла Лісова, кандидат педагогічних наук, викладач мистецьких дисциплін кафедри мистецьких дисциплін Муніципального закладу вищої освіти “Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського”
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-0756-5463>

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ПОСТАНОВКИ ГОЛОСУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ТА ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ

Нинішній етап розвитку мистецької освіти характеризується активним впровадженням інноваційних педагогічних практик та цифрових інструментів, що трансформують підходи до фахової підготовки майбутніх виконавців. Особливої значущості така динаміка набуває у сфері академічного співу, якому властивий постійний пошук нових форм сценічного вираження. Незважаючи на безмежні можливості комп'ютерної обробки під час запису в студійних умовах та послідувочої обробки музичного твору, поставлений співочий голос навіть у таких “штучних” умовах виділяє артиста серед вокалістів, які не отримали відповідної освітньої підготовки. Дослідження зосереджене на аналізі сучасних методик постановки голосу в умовах активного впровадження альтернативних форм навчання – дистанційної та змішаної. Проблематика розглядалась у рамках міждисциплінарного підходу, що дозволило ідентифікувати найбільш ефективні способи інтеграції цифрових технологій до процесу вокальної підготовки майбутніх виконавців. Особливу увагу в статті приділено потенціалу технологій віртуальної та імерсивної реальності, гейміфікації, використанню можливостей штучного інтелекту та спеціалізованого програмного забезпечення, цифровим вокальним тренажером. Новизна даного дослідження вбачається у формуванні комплексної методики постановки голосу майбутніх виконавців, що поєднує розвиток фахових навичок, поступ креативності та сценічної майстерності за посередництвом цифрового педагогічного інструментарію. Результати дослідження формують основу для перспективних розробок конкретних педагогічних інновацій у постановці голосу в освітньому просторі України та можуть бути використані для розроблення методичних рекомендацій щодо інтеграції міждисциплінарних підходів у сучасну інтерактивну мистецьку освіту.

Ключові слова: педагогічні інновації; постановка голосу; дистанційне навчання; змішане навчання; вокал; цифрові технології; інструменти штучного інтелекту; програмне забезпечення, мистецька освіта.

Літ. 15.

Alla Lisova, Ph.D. (Pedagogy), Art Lecturer of the Art Disciplines Department, Municipal Institution of Higher Education “Bar Humanitarian Pedagogical College named after Mykhailo Hrushevskiy”
ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-0756-5463>

INNOVATIVE METHODS OF VOICE PRODUCTION IN DISTANCE AND BLENDED LEARNING

Introduction. The current stage of development of art education is characterized by the active introduction of innovative pedagogical practices and digital tools that transform approaches to the professional training of future performers. Such dynamics are of particular importance in the field of pop singing, which is characterized by a constant search for new forms of stage expression. Despite the unlimited possibilities of computer processing during recording in studio conditions and subsequent processing of a musical work, the performed singing voice, even in such “artificial” conditions, distinguishes the

artist from vocalists who have not received appropriate educational training. **Purpose.** The study focuses on the analysis of modern methods of voice production in the context of the active introduction of alternative forms of learning - distance and blended. **Methods. Results.** The issue was considered within the framework of an interdisciplinary approach, which allowed identifying the most effective ways of integrating digital technologies into the process of vocal training of future performers. The article pays special attention to the potential of virtual and immersive reality technologies, gamification, the use of artificial intelligence and specialized software, and digital vocal simulators. The novelty of this study is seen in the formation of a comprehensive methodology for voice production of future performers, which combines the development of professional skills, the advancement of creativity, and stage skills through digital pedagogical tools. **The results** of the study open up wide opportunities for optimizing the process of vocal training in the music education system. The targeted use of innovative methods, taking into account their specifics and combination, will significantly increase the effectiveness of the formation of vocal skills and ensure the disclosure of the vocal potential of each student. Modern online platforms, mobile learning technologies, virtual reality, and artificial intelligence have made it possible to ensure the continuity of education by organizing online vocal classes, involving influencers to conduct interactive master classes, consulting in real time or via video conferences, and individual voice lessons. **Originality.** The results of the study form the basis for promising developments of specific pedagogical innovations in voice production in the educational space of Ukraine and can be used to develop methodological recommendations for the integration of interdisciplinary approaches into modern interactive art education. As practice shows, students who have mastered innovative methods demonstrate not only higher technical indicators (timbre, breathing, range, etc.) but also a pronounced emotional expressiveness of singing, fullness of sound, and the ability to accurately convey stylistic nuances of musical works. All this indicates the complex impact of innovative methods, which concerns not only the technical, but also the artistic and aesthetic component of vocal training.

Keywords: pedagogical innovations; voice-over; distance learning; blended learning; vocals; digital technologies; artificial intelligence tools; software; art education.

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження визначається необхідністю формування сучасної методологічної бази для постановки голосу в межах викладання академічного співу, яка була б комплементарна викликам цифрової епохи та підвищувала конкурентоспроможність майбутніх виконавців. Ініціативна, мережево-орієнтована освіта зорієнтована на підготовку вокаліста не лише для сцени у фізичному вимірі, а й для мережевої присутності, адже платформи YouTube, TikTok, Instagram стають наразі новими майданчиками для апробації виконання, з отриманням миттєвого фідбеку та можливістю створення онлайн-колаборацій.

Розвиток музичної освіти на тлі адаптації до дистанційного та змішаного форматів навчання за посередництвом платформ Google Classroom чи Moodle, а також спеціалізованих сервісів типу Soundtrap, BandLab, зумовив появу нових методів підготовки вокалістів, серед яких – симуляції сцени за допомогою віртуальної реальності, дистанційних майстер-класів, відеоаналізу виступів тощо.

Хоча в межах сучасного наукового дискурсу простежується активне висвітлення інновацій у музичній освіті, існує низка методологічних прогалин, що обґрунтовує проблематику даного дослідження. Серед них – недостатній рівень інструменталізації цифрових технологій, таких як онлайн-студії, DAW-платформи, гейміфікація чи моделювання сцени, у структурі навчальних модулів естрадного співу та постановки голосу зокрема.

Окрім того, малодослідженими залишаються аспекти емпіричних оцінювань ефективності інновацій в контексті дистанційного та змішаного навчання, недостатня інтеграція психології виконавства, створення комплексного методологічного кар-

касу для постановки голосу в інноваційному форматі, який активно інтегрує цифрові інструменти. Запропонована у дослідженні концепція спрямована на заповнення цих прогалин.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема динаміки підходів до мистецької освіти в часі війни в Україні набула особливої актуальності в науковому дискурсі. В низці сучасних публікацій (зокрема, М. Castro та G. Tumibay [1], E. Drott [2], Y. Zhao та ін. [3]) розглядаються особливості впливу кіберпростору на систему цінностей та ідентичності, що відображається у сучасному музично-мистецькому полі.

Вагомий внесок у дослідження проблематики формування новітнього простору музичної підготовки реалізовані такими авторами, як D. Huang [4], Z. Velychko-Solomennyuk та ін. [5], котрі обговорюють питання якісної постановки голосу та формування інших компетенцій майбутніх виконавців в умовах дистанційного навчання. Ряд досліджень (I. Kdyrova [6], L. Cuervo та ін. [7], T. Buchborn, J. Treb [8]) присвячені організаційним аспектам впровадження політики цифровізації освітнього середовища, поширення практики персоналізованого підходу та асинхронних завдань для самостійного розвитку техніки виконавства.

У той же час, Y. Park [9], M. Mandanici та ін. [10] розглядають потенціал використання відеоуроків та аудіоматеріалів для щоденних занять, що слугує підтримкою стабільності навчання в умовах нестабільності. Науковці наголошують, що суспільна криза формує нові можливості для розвитку освітнього мистецького середовища та зазначають, що формування виконавських навичок майбутнього вокаліста передбачає комплексне оволодіння як вокальними, так і сценічними уміннями.

У науковому полі ідеї цифрової оптимізації музичної освіти в кризових суспільних умовах просували Z. Özer, R. Demirbatır [11], K. Onderdijk [12] та ін. Міжнародний досвід використання цифрових платформ представлений у працях I. Dobroskok та ін. [13], D. Zheng, Y. Wang [14], де позитивні результати підходу актуалізують ефективність переходу до відкритої системи навчання. Водночас системне осмислення використання інноваційних цифрових технологій та штучного інтелекту як практичного інструменту формування автентичного освітнього мистецького простору потребує додаткових методологічних розробок.

Формулювання мети статті. Метою статті є аналіз сучасних методик постановки голосу в умовах активного впровадження альтернативних форм навчання – дистанційної та змішаної.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед ключових інноваційних методів розвитку вокальних навичок доцільно виділити, першочергово, інтеграцію цифрових платформ типу Soundtrap, BandLab, Cubase для запису і онлайн-колаборації, а також використання адаптивного навчання, що базується на принципі індивідуалізації освіти. У таких практиках стимулюється розвиток креативної свободи здобувача освіти та залучаються медіа-інструменти для створення конкурентоспроможного сценічного образу [2; 7].

У практиці підготовки вокалістів важливе значення відводиться цифровим платформам для дистанційного та змішаного навчання. Зокрема, Zoom і Google Classroom в часі пандемії стали універсальними інструментами для занять зі співу та активно застосовувались у консерваторіях, музичних школах і навіть провідних університетах світу, наприклад, у Берклі, Стенфорді, Гарварді. Результатом стало не тільки збереження повноцінного навчального процесу, але й апробація нових форматів колаборації, зокрема, спільних записів, дистанційних ансамблів, онлайн-майстер-класів [4; 10].

При цьому практичне застосування спеціалізованих додатків для обробки звуку дає змогу здобувачам освіти одразу оцінити динамічно-темброві особливості власного голосу. Вокальні віртуальні батли та онлайн-концерти вмотивовують майбутніх виконавців до активної творчої діяльності та формують нову культуру сценічної практики, стимулюючи експерименти в естрадному виконавстві, від створення кавер-версій у дистанційних ансамблях до реалізації авторських проєктів у соціальних мережах.

Особливо цінним у контексті тематики дослідження є акцент на потенціалі дистанційного формату в якості основи для інновацій у викладанні естрадного співу та постановці голосу. Зокрема, у галузі музичної освіти доволі ефективною репрезентувала себе модель змішаного навчання, що поєднує живе виконання у аудиторії з онлайн-

форматами освітньої діяльності та особливо актуальна в класі аранжування, естрадного співу та вокального ансамблю. У рамках змішаного навчання здобувачі освіти можуть тренувати вокальні навички у очному форматі з педагогом, а у онлайн-режимі виконувати завдання зі слухового аналізу, аранжування, цифрового запису тощо [6; 9].

Ефективним інструментом для вдосконалення змішаного чи дистанційного навчання майбутніх виконавців у позааудиторний час позиціонуються додатки для індивідуальної роботи з постановки голосу, тренування слуху та опрацювання ритмічних вправ (зокрема, такі як EarMaster чи Yousician). Так, цільовий ресурс EarMaster розроблений для розвитку ритмічного відчуття, музичного слуху й навичок сольфеджіо через варіативне коло інтерактивних вправ, від диференціації акордів чи інтервалів і до вокальних завдань чи ритмічних диктантів із миттєвим фідбеком.

Алгоритми автоматизованого аналізу результатів дозволяють здобувачам освіти коригувати ритм та інтонацію у режимі реального часу, формуючи персоналізовану траєкторію вдосконалення. Натомість ресурс Yousician акцентує увагу на “гейміфікованому” підході, охоплюючи кілька музичних інструментів і вокал. За допомогою мікрофону Yousician реалізовує миттєвий зворотний зв’язок та дає можливість оперативно коригувати виконання, що підсилює розвиток вокальних навичок поза межами аудиторії.

Таким чином, EarMaster доцільно розглядати як платформу для удосконалення слухових компетенцій та академічної підготовки, а Yousician має зорієнтованість на інтерактивність та самопрезентацію. У синергії ці ресурси формують комплексний підхід до глибокої музично-теоретичної підготовки, мотивуючи майбутніх виконавців до щоденних вокально-інструментальних занять.

Окрему нішу в актуальній системі вокальної педагогіки займає штучний інтелект, що пропонує нові можливості для персоналізації навчання і аналітики якості вокального виконання. Так, перспективними у даному напрямку вбачаються платформи Chordify та Melodics. Зокрема, Chordify залучає машинне навчання для отримання акордів з аудіо та репрезентує їх на екрані. Водночас, Melodics надає інтерактивні консультації та формує персоналізовані зворотні зв’язки.

Загалом, щодо штучного інтелекту в музичній освіті, доцільно виокремити ключові напрямки перспективного використання:

– персоналізоване навчання, що враховує стиль навчання, прогрес та індивідуальні запити здобувача освіти;

– оцінювання вправ та техніки виконання із миттєвим фідбеком та зворотним зв’язком; розвиток музичних навичок через гейміфікацію, де штуч-

ний інтелект регулює складність завдань;

- залучення віртуальних асистентів для надання інструкцій, консультацій та підтримки;
- цифрове аранжування [11; 13; 14].

Імерсивні технології, що охоплюють віртуальну реальність (VR), доповнену реальність (AR) та змішану реальність (MR), сприяють оптимізації музичної освіти, створюючи відчуття взаємодії та реальної присутності. Зокрема, VR дозволяє отримати імерсивний досвід, формуючи враження від реальної концертної зали чи студії запису, недоступного в реальному житті обладнання, а також візуалізувати складні музичні концепції (наприклад, представлення звукових хвиль), які складно репрезентувати традиційними методами.

Для інтеграції VR в музичну освіту застосовуються різноманітні програми, зокрема:

- TheWaveVR та MelodyVR – платформи для відвідування віртуальних концертів та взаємодії з оточенням;
- SoundStage і VRChat – платформи для створення власних музичних студій, що містять обладнання для запису та аранжування, організації музичних заходів;
- MuseScore VR і додаток Fretello – відтворення нот у віртуальному просторі [12].

Серед іншого програмного забезпечення – Sibelius для роботи з нотними партитурами, FL Studio для створення бітів та мелодій, SmartMusic для інтерактивного навчання гри на музичних інструментах. Перспективним функціоналом наділені додатки для нотного запису та композиції (MuseScore, Sibelius та Finale), додатки для тренування слуху (Tenuto) та співу (Erol Singer's Studio або Vanido), вокальних аналізаторів (VocalPitchMonitor або Sing&See). При цьому, важливо обирати ті інструменти, які найкраще відповідають стилю навчання та музичним цілям [2; 4; 6].

Доцільно відзначити, що першочерговим етапом цифрового апгрейду має бути створення платформ управління навчанням (Learning management system, LMS), що пропонують ефективні інструменти для керування курсами, моніторингу залучення студентів, аналізу результатів навчання. Вибір платформи має бути виправданий доступністю аналітики, простотою використання, досвідом інтеграції у середовище освіти.

Альтернативним рішенням вбачається застосування існуючих інформаційно-комунікаційних платформ для створення навчального інформаційного центру без додаткових витрат. При цьому педагогам доцільно залучати додаткові канали зв'язку: соціальні мережі, електронну пошту, месенджери тощо. Мультиваріативність каналів зв'язку також позитивно впливає на мотивацію і залученість студентів, забезпечують прямий контакт в умовах дистанційного та змішаного навчання у часі війни.

У часі війни в мистецьких університетах України було апробовано низку проєктів цифрового апгрейду освітнього процесу. Зокрема, прикладами слугують:

– Національна музична академія України ім. П. І. Чайковського (Київ), що інтегрувала Zoom та Google Meet;

– Академія мистецтв імені Павла Чубинського (Київ), що запровадила відеолекції з цифровими платформами для звукозапису (BandLab, Soundtrap) в рамках змішаного навчання;

– Київський університет культури і мистецтв, яким було розроблено цифрові курси з естрадного співу;

– Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського, що продовжував підготовку вокалістів через Moodle і Microsoft Teams у віртуальних класах [15].

Доцільно додати, що сучасний підхід до викладання естрадного співу формується на міждисциплінарній основі та поєднує мистецтвознавчі, психологічні та цифрові компоненти. Так, онлайн-формат активно залучається для психологічної підтримки студентів у складних умовах війни. Прикладом можуть слугувати Академія мистецтв імені Павла Чубинського та Київська муніципальної академії естрадного та циркового мистецтва, котрі інтегрували в освітні програми індивідуальні психологічно орієнтовані заняття з вокалу, в межах яких викладачі працюють над голосом і стабілізацією емоційного стану здобувачів освіти [15].

Незважаючи на дотичні виклики, результати дослідження відкривають широкі можливості для оптимізації процесу вокальної підготовки у системі музичної освіти. Цілеспрямоване використання інноваційних методів з урахуванням їхньої специфіки та поєднання дозволить суттєво підвищити ефективність формування вокальних навичок, забезпечити розкриття вокального потенціалу кожного здобувача освіти. Це, у свою чергу, сприятиме підвищенню якості музичної освіти в цілому, підготовці високопрофесійних вокалістів, здатних гідно репрезентувати вокальне мистецтво на світовому рівні.

Висновки. Кризова ситуація у середовищі освіти, спричинена повномасштабною війною актуалізувала проблему збереження стійкості освітньої системи, водночас прискорила впровадження дистанційних і змішаних форм навчального процесу, у тому числі, в галузі спеціалізованої мистецької підготовки та сфері естрадного співу. Сучасні онлайн-платформи, технології мобільного навчання, віртуальна реальність та штучний інтелект дозволили забезпечити безперервність освіти шляхом організації онлайн-занять з вокалу, залучення інфлюенсерів для проведення інтерактивних майстер-класів, консультування в режимі реального часу чи відеоконференцій, індивідуальних уроків із постановки голосу.

Як свідчить практика, здобувачі освіти, які освоювали інноваційні методи, демонструють не лише вищі технічні показники (тембр, дихання, діапазон тощо), а й яскраво виражену емоційну виразність співу, наповненість звуку, здатність точно передавати стилістичні нюанси музичних творів. Все це свідчить про комплексний вплив інноваційних методів, що дотичний не лише до технічної, а й художньо-естетичної компоненти вокальної підготовки.

З-поміж супутніх ризиків цифровізації методик підготовки майбутніх виконавців варто виокремити ризики залежності від мережі та технічних ресурсів, зниження якості “живої” вокальної взаємодії, емоційне перевантаження учасників освітнього процесу. Разом із тим інтеграція інноваційних методик у сфері естрадного співу позиціонується ключовим чинником підтримки сталості мистецької освіти в часі нестабільності та суспільних трансформацій.

У перспективі необхідно пропагувати відповідальний підхід до застосування цифрових технологій, що не дозволить негативним сторонам цифровізації перевищити за своїм обсягом та змістом позитивні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Castro M.D.B., Tumibay G.M.A literature review: efficacy of online learning courses for higher education institution using meta-analysis. *Education and Information Technologies*. 2021. Vol. 26(2). pp. 1367–1385. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10639-019-10027-z>
2. Drott E. From Studies of Protest Music to Protest Music Studies: Mapping a Field That Doesn't (Yet) Exist. *Music Research Annual*. 2023. № 4. URL: <https://musicresearchannual.org/drott-protest-music-studies/>
3. Zhao Y., Llorente A.M.P., Gómez M.C.S. Digital competence in higher education research: A systematic literature review. *Computers & Education*. 2021. P. 168. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104212>
4. Huang D. An objective evaluation method of vocal singing effect based on artificial intelligence technology. 2024. URL: https://www.researchgate.net/publication/384831782_An_objective_evaluation_method_of_vocal_singing_effect_based_on
5. Velychko-Solomennyk Z., Velychko N., Bondarenko A., Kyrylenko Y., Shumska L. Development of Ukrainian choral art in conditions of digitalization. *Amazonia Investiga*. 2022. Vol. 11(58). pp. 151–160. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.58.10.16>
6. Kdyrova I.O. Digital platforms in a distance learning environment: an educational trend or the need of the hour. *Journal of Curriculum and Teaching*. 2022. Vol. 11(7). pp. 273–281. DOI: <https://doi.org/10.5430/jct.v11n8p273>
7. Cuervo L., Bonastre C., Camilli C., Arroyo D., García D. Digital Competences in Teacher Training and Music Education via Service Learning: A Mixed-Method Research Project. *Education Sciences*. 2023. Vol. 13(5). 459. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci13050459>
8. Buchborn T., Treb J. Acting self-determinedly and critically in a post-digital future? A critical review on digitalisation in music education. *Culture, Education, and Future*. 2023. Vol. 1(1). pp. 66–82.

9. Park Y.J. Online music education for sustainable development: Analysis of music learning videos in e-Hakseupteo. *International Journal of Music Education*. 2021. Vol. 40(3). pp. 340–351. DOI: <https://doi.org/10.1177/02557614211058800>

10. Mandanici M., Spagnol S., Andrea Ludovico L., Baratè A., Avanzini F. Digital Music Learning Resources. From Research to Educational Practice. Springer Singapore, 2023. 98 p.

11. Özer Z., Demirbatır R. E. Examination of STEAM-based Digital Learning Applications in Music Education. *European Journal of STEM Education*. 2023. Vol. 8(1). DOI: <https://doi.org/10.20897/ejsteme/12959>

12. Onderdijk K., Bouckaert L., Dyck E., Maes P. Concert experiences in virtual reality environments. *Virtual Reality*. 2023. 27. 10.1007/s10055-023-00814-y.

13. Dobroskok I., Nalyvaiko O., Rybalko L., Zhernovnykova O. Introduction of Digital Resources in the Process of Training Musicians-Teachers in Educational Institutions of the People's Republic of China. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*. 2020. Vol. 12. pp. 66–89. DOI: <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2020-12-66-89>

14. Zheng D., Wang Y. The Application of Computer-Aided System in the Digital Teaching of Music Skills. *Computer-Aided Design & Applications*. 2022. Vol. 19(S7). pp. 154–164.

15. Кдырова І.О., Шакула К.О., Федоренко О.В., Миршниченко О.М. Інноваційні педагогічні практики у викладанні естрадного співу: міждисциплінарний підхід. *Академічні візії*. 2025. №48. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17187494>

REFERENCES

1. Castro, M.D.B. & Tumibay, G.M. (2021). A literature review: efficacy of online learning courses for higher education institution using meta-analysis. *Education and Information Technologies*, 26(2), pp. 1367–1385. DOI: <https://doi.org/10.1007/s10639-019-10027-z>
2. Drott, E. (2023). From Studies of Protest Music to Protest Music Studies: Mapping a Field That Doesn't (Yet) Exist. *Music Research Annual*, 4. Available at: <https://musicresearchannual.org/drott-protest-music-studies/>
3. Zhao, Y., Llorente, A.M.P. & Gómez, M.C.S. (2021). Digital competence in higher education research: A systematic literature review. *Computers & Education*, 168. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2021.104212>
4. Huang, D. (2024). An objective evaluation method of vocal singing effect based on artificial intelligence technology. Available at: https://www.researchgate.net/publication/384831782_An_objective_evaluation_method_of_vocal_singing_effect_based_on
5. Velychko-Solomennyk, Z., Velychko, N., Bondarenko, A., Kyrylenko, Y. & Shumska, L. (2022). Development of Ukrainian choral art in conditions of digitalization. *Amazonia Investiga*, 11(58), pp. 151–160. DOI: <https://doi.org/10.34069/AI/2022.58.10.16>
6. Kdyrova, I.O. (2022). Digital platforms in a distance learning environment: an educational trend or the need of the hour. *Journal of Curriculum and Teaching*, 11(7), pp. 273–281. DOI: <https://doi.org/10.5430/jct.v11n8p273>
7. Cuervo, L., Bonastre, C., Camilli, C., Arroyo, D. & García, D. (2023). Digital Competences in Teacher Training and Music Education via Service Learning: A Mixed-Method Research Project. *Education Sciences*, 13(5), 459. DOI: <https://doi.org/10.3390/educsci13050459>

THE IMPORTANCE OF RESEARCH UNIVERSITIES IN THE MODERN HIGHER EDUCATION SYSTEM

8. Buchborn, T., & Treb, J. (2023). Acting self-determinedly and critically in a post-digital future? A critical review on digitalisation in music education. *Culture, Education, and Future*, 1(1), pp. 66–82.
9. Park, Y.J. (2021). Online music education for sustainable development: Analysis of music learning videos in e-Hakseupteo. *International Journal of Music Education*, 40(3), pp. 340–351. DOI: <https://doi.org/10.1177/02557614211058800>
10. Mandanici, M., Spagnol, S., Andrea Ludovico, L., Barat, A. & Avanzini, F. (2023). Digital Music Learning Resources. From Research to Educational Practice. Springer Singapore. 98 p.
11. Özer, Z. & Demirbatır, R. E. (2023). Examination of STEAM-based Digital Learning Applications in Music Education. *European Journal of STEM Education*, 8(1). DOI: <https://doi.org/10.20897/ejsteme/12959>
12. Onderdijk, K., Bouckaert, L., Dyck, E. & Maes, P. (2023). Concert experiences in virtual reality environments. *Virtual Reality*, 27. 10.1007/s10055-023-00814-y.
13. Dobroskok, I., Nalyvaiko, O., Rybalko, L. & Zhernovnykova, O. (2020). Introduction of Digital Resources in the Process of Training Musicians-Teachers in Educational Institutions of the People's Republic of China. *Professional Education: Methodology, Theory and Technologies*, 12, pp. 66–89. DOI: <https://doi.org/10.31470/2415-3729-2020-12-66-89>
14. Zheng, D. & Wang, Y. (2022). The Application of Computer-Aided System in the Digital Teaching of Music Skills. *Computer-Aided Design & Applications*, 19(S7), pp. 154–164.
15. Kdyrova, I.O., Shakula, K.O., Fedorenko, O.V. & Myroshnychenko, O.M. (2025). Innovatsiini pedahohichni praktyky u vykladanni estradnoho spivu: mizhdystyplinaryni pidkhid [Innovative pedagogical practices in teaching pop singing: an interdisciplinary approach]. *Academic visions*, 48. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17187494> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 26.02. 2026

Прийнято до друку: 16.04.2026

Опубліковано: 04.05.2026

UDC 378.4:001.89

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2026.357862>

Aliyeva Shabnam Ali, PhD student,
Nakhchivan Institute of Teachers, Azerbaijan
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9716-7629>

THE IMPORTANCE OF RESEARCH UNIVERSITIES IN THE MODERN HIGHER EDUCATION SYSTEM

Active scientific research activity of universities has a direct impact on the quality of training of future specialists engaged in scientific research and development and, accordingly, on the increase in the competitiveness of the educational institution. An important direction for increasing the efficiency of the higher education system is the formation of a new institutional form of organization of scientific and educational activity based on the implementation of development programs for national research universities. This direction is based on target programs aimed at strengthening research activity in universities. In the modern era, the process of scientific and technological progress necessitates the reform of the higher education system and the creation of research universities that can provide access to world science, conduct fundamental and applied research, and develop human capital. In particular, in the context of the development of the knowledge economy and the search for ways to obtain new knowledge, the relevance of the concept of a modern research university is increasing. The article examines some of the difficulties faced by such educational institutions, discusses the role and importance of research universities in the world of science.

According to the materials and methods section of the study, it can be noted that the analysis and synthesis method was applied throughout the study. A systematic approach and content analysis are important in terms of forming the results of the study.

Keywords: higher education system; research university; research activities; education worldwide.

Ref. 18.

Алієва Шабнам Алі, PhD. докторант,
Нахічеванський інститут учителів, Азербайджан
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9716-7629>

ВАЖЛИВІСТЬ ДОСЛІДНИЦЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Активна науково-дослідницька діяльність університетів безпосередньо впливає на якість підготовки майбутніх фахівців, які займаються науковими дослідженнями та розробками, а також, відповідно, на підвищення конкурентоспроможності освітнього закладу. Важливим напрямом підвищення ефективності системи вищої освіти є формування нової інституційної форми організації наукової та освітньої діяльності на основі реалізації програм розвитку національних дослідницьких університетів. Цей напрям ґрунтується на цільових програмах, спрямованих на посилення дослідницької діяльності в університетах.